

חכמת שלמה

תורות וסיפורים של ר' שלמה קרליבך

עלון מספר – 29
פרשת בשלח
תשע"ג

"אז ישיר משה ובני ישראל את השירה הזאת לה"

והירק אינו מתפלל כשמגיע זמנו, אלא רק שמח בזה שהיה על השלחן לכבוד שבת, התפוח מתפלל ברגע האחרון לפני שהזרע נרקב ואז מתעוררות כל התפילות שלו.

יכולים להתפלל ולבקש מהשי"ת כוס קפה ומקבלים, אבל אם מתפללים למשהו עמוק מאוד, למשהו שאני כ"כ צריך עכשיו, זו התפילה העמוקה נוגעת ומעוררת את כל התפילות, ונוגעת עד לעומק הנשמה שלי, וזה הוא "עץ החיים" עומק התפילה עומק החיים שלי.

בסדר, הנה יש ממש תורה עמוקה מהאיזביצער. מה ההבדל בין איזה ירק קטן וחמוד ובין העץ? למה הירק מת אחרי שהוא נגמר? והעץ יכול לחיות מאות שנים ובוכה בסוף כל שנה מעומק ליבו.

שבט הוא ראש השנה לאילנות ובו מתפלל העץ ובוכה תפילה עמוקה הוא מגיע לסופה של השנה ממש, כל תפילותיו עולות שוב למעלה. עצום!

אני רוצה להגיד לכם משהו מאוד מאוד עמוק. תאר לעצמכם שאני צריך קפה. אני מבקש: 'בבקשה אלוקים, תן לי קצת קפה'. אלוקים עונה לי: "בסדר, אני אביא לך קפה". אבל כאשר אני מתפלל על משהו מאוד עמוק, אז התפילה הוא הכל, כל שיש.

ככל שאני צריך משהו מאלוקים, התפילה שלי נוגעת בנשמה שלי במקום עמוק יותר. וזה נוגע לכל תפילה שהתפללתי אי פעם בחיים שלי, ואולי גם בחיים של אחרים... מה אנחנו יודעים...?

ידידים נחמדים, הצדיק ר' קלונימוס קלמן בספרו "מאור ושמש" מביא בשם המדרש והזוהר, וזה לשונו "האומר שירה מוחלין לו עוונותיו", כי ע"י השיר יעורר אהבת ד', המגיעה למקום גבוה מאוד של כולו טוב, וכמו השב מתוך אהבה, שזדונות, כמו שנאה מקורם מעברה, נעשים לו זכויות, כשהגיעו בני ישראל לשירת הים, מתוך השיר נודכבו וזכו שהיתה כל כך אהבה ואחדות ביניהם.

הבעש"ט הקדוש, ר' לוי יצחק מברדיטשוב, וכל הצדיקים המלאים טוב, יש להם כל כך אהבת ישראל שלא רואים שום רעה באדם כלל. על ידי זה זכו למדרגה הגבוהה בנבואה. כולם נתנבאו נבואה אחת, וראו באותו מעמד את התיקון השלם שיהיה בעולם, את בנין בית המקדש וביאת המשיח, ויהי רצון שנוכח שוב כולנו לשיר שירה אחת ביחד, כאיש אחד בלב אחד בנבואה אחת, בביאת הגואל צדק אמן.

ידידי היקרים, האיזביצער שואל מה בין הירק לאילן, איך מתקיים האילן לאורך ימים למאות שנים, וירק רק לזמן מועט, והוא עונה: עניין זה עמוק מאוד. לדברי האילן מתפלל להשי"ת, שיזכה להתקיים לעוד שנה, שיוציא עוד פירות מתוקים ועוד הוא שואל איך יכול להיות שיש תפוח אחד מתוק מחברו? אלא, אם הזרעים של התפוח מתפללים יותר טוב זו מתיקותם, כי בעת שמתפלל האילן להשי"ת זה ברגע האחרון שיש לו עוד חיות, וזה ברגע לפני חמשה עשר בשבט.

וזה התורה העמוקה מאוד, זוהי התפילה האחרונה שאנחנו מתפללים לפני שעוזבים זה העולם, הירק ג"כ מתפלל אבל רק תפלה קטנה, בלי התאמצות, תפילת התפוח זו תפילה עולמית נצחית עמוקה לכן מתקיימת לעולם.

כמה שאדם יותר שמח, כך הוכחה היו שניקה את עצמו מכעס. ולהפך גם-כן: אדם כעסן אינו יודע מה היא השמחה.

סיפור נשמה

שסיפר ר' שלמה קרליבך

אני נזכר באבי מורי זצ"ל הייתי אז ילד, אבל הסיפור נכרת בזכרוני. פעם בא אלינו הביתה רב חשוב, לבקר את אבי. מיד אחריו נכנס יהודי פשוט, גם הוא כדי לדבר עם אבא. אבי לא היה באותו הרגע, והיהודי הפשוט חשב שהרבה שישב שם והמתין הוא אבי.

הייד'לה התחיל לספר לרב הזה – ואני ישבתי והקשבתי – איך שכל החיים שלו מתפרקים: הוא פשט את הרגל, אשתו חולה, הילדים חולים... כל הצרות שבועולם. הוא שאל את הרב במר ליבו: 'מה אעשה?'

שאל אותו הרב: 'אתה שומר שבת? ענה לו היהודי: 'כבוד הרב, אני לא דתי.'

הרב אמר רק: 'אהה(כאילו אמר: מה הפלא שפשטת את הרגל, שאשתך והילדים שלך חולים, אם אתה לא שומר שבת?) וכך שאל עוד כמה שאלות כאלו ששברו את היהודי הפשוט הזה לגמרי, הרגשתי שהיהודי הזה ממש מתחרט שהוא הגיעה לכאן.

ואז, ב"ה, נפתחה הדלת ואבי נכנס. הייתי כל כך גאה בו! הוא ראה באמת מי זקוק לו...

הוא אמר: 'סלח לי, הרב. תוכל להמתין כמה דקות? נראה שהיהודי הזה רוצה לדבר איתי.' אבי לקח את היהודי הזה והושיב אותו לידו. הייד'לה ממש שפך את לבו לפניו. הוא סיפר את הצרות שלו ובכה יחד אתו.

הייתי כל כך גאה באבא שלי!

ואני רוצה שתדעו: סוף הסיפור הוא שהיהודי הזה נהיה אחד החסידים הגדולים של אבא שלי, ואחד מהילדים שלו היה ראש ישיבה.

מאת שמואל זיוון

לב השמים

נקודה להתבוננות

אומר ר' שלמה קרליבך זצ"ל: מה באמת קרה בקריעת ים סוף? איך נתגלה שהקב"ה ממש מולך בכל?

אחרי שבני ישראל עברו את ים סוף, מספרת לנו התורה: 'וישב הים לפנות בוקר לאיתנו'. כלומר, הים חזר למצבו הקבוע. הוא שוב היה למים. אבל חכמינו אומרים משהו לא ייאמן: אל תקרי לאיתנו אלא לתנאו. כשבששת ימי בראשית ברא הקב"ה את ים סוף, הוא עשה עמו תנאי: אני בורא אותך, בתנאי שביום השישי של פסח בלילה, כשיגיעו בני ישראל לחוף שלך, אתה תיפתח ותיתן להם לעבור. אני עושה אותך מים, בתנאי שכשיבואו בני ישראל תהיה מוכן להיפתח ליבשה...

הקב"ה עושה תנאים, לא רק עם הים. הקב"ה עושה תנאי עם כל אדם בעולם. הקב"ה אומר לכל אדם: 'יבוא רגע בחיים שלך שתוכל להציל חיים של אדם אחר. יבוא רגע שבו תוכל לעשות את הדבר הגדול ביותר. ואולי לא בראתי אותך אלא עבור הרגע הזה. לכן אני מתנה עמך: כשיבוא הרגע הזה תצטרך להיות מוכן לעשות הכול, ואפילו להיות משהו שאתה לא.

אתה מה שאתה – זה נכון. אבל אני קובע אתך תנאי. והתנאי הזה חיוני לרגע המכריע בחייך: כשהדבר יתבקש ממך, תצטרך לוותר על מה שאתה. תצטרך להיות מוכן להיות משהו אחר. אם אתה ים, תהיה יבשה. תהיה כל דבר בעולם... זה הסוד הכי עמוק בחיים: נכון, בדרך כלל אני צריך להיות מה שאני. אבל ישנם רגעים בהם אני צריך להיות גם מה שאני לא...

אם אתה אוהב משהו מאוד, מהו המבחן האמיתי? המבחן הוא: האם תהיה מוכן להשתנות עבורו, ולו לרגע אחד?

עכשיו תשמעו: מה קורה לך אם אתה מסרב להשתנות? אתה יכול לומר: 'או קיי, לפחות אני מה שאני.' אבל אתה טועה. האמת היא שאתה כלום. אתם שומעים מה אומרת התורה? רק כשהים עמד בתנאי שלו – להיפתח ליבשה, רק אז הוא 'שב לאיתנו', לכוח שלו. לפני כן, הקיום שלו כים לא היה איתן. עכשיו הוא איתן! זה כל כך עמוק, אתם יודעים. מתי אתה באמת מה שאתה? רק כשאתה יכול להיות כל דבר עבור משהו שאתה אוהב.

בקריעת ים סוף נקבע משהו כל כך עמוק בעולם, במים, בכל הטבע: היכולת להשתנות כדי למלא את רצון ה'. זהו עומק החירות. היכולת להיות כל דבר בעולם עבור השני ועבור הקב"ה. וזה גם העומק של מלכות ה'. אין שום דבר בעולם שלא יכול להשתנות כדי לקיים את רצון ה'. (מתוך 'לב השמים' – פסח)

תודה רבה מעומק הלב לר' שמואל זיוון על המדור 'לב השמים'

לתרומות הערות והארות ולקבלת העלון למייל: 7carlebach@gmail.com; 054-8140220 (נתנאל)

נערך ע"י נתנאל גואלמן, השיחה לקוחה מהאתר של קשר-www.box.com/rashban

לעילוי נשמת: חיי-ר' אלעזר בן ר' גדליהו, שרה בת ציפורה פייגא, חיייה יהודית בת הרב שלמה זלמן, ר' משה בן ר' זכריה,

תמר בת ר' חיים שלמה, אברהם בן ר' אהרון עבי, זצ"ל.